

Léger uit het Stedelijk Museum herinnert, zal hier het zelfde wonderbaarlijk extatische licht in vinden uitgedrukt, verkregen door het in-een-schuiven van vlakken, hoeken, punten en schijven.

Het systeem van de kubisten dus, maar met door ons oog waar te nemen vormen uitgedrukt. Bloemen en blaren en dieren, wolken, rotsen en nevelen zien wij de twee gelieven omgeven, maar dit alles tot een visioen, een droomlicht, een hooge geestes-schoonheid herschapen.

Altijd heeft Van Konijnenburg in zijn bleeke groote potloodteekeningen dit verschuiven van vlakken gehad, prachtig vooral in zijn Kruisiging, waar de fladderende wieken van duiven telkens terug keeren — een teekening, zoo rijk en schoon, dat hier alleen reeds veel over te zeggen zou zijn —; doch nergens is dit zoo gaaf doorgevoerd als in het schilderij *O v e r g a v e*.

A. O.

STEENTEEKENINGEN VAN AUGUST ALLEBÉ.

Het is Jan Veth die ons in het jaarboekje der Vereeniging tot bevordering der Grafischen Kunst vergast op een overzicht van Allebé's lithografisch oeuvre.

Juist de puntige, teekenachtige kant van Allebé's talent eigende zich zoo uitermate voor het lithografisch procedé, en het is daarom wel verwonderlijk, dat in den tijd toen de foto-mechanische reproductie nog in haar eerste stadium was, de uitgevers, van Allebé als reproduceerend-lithograaf, betrekkelijk zoo weinig geprofitteerd hebben.

Wat hij in dit genre bereikte — een afbeelding van Rembrandt's geslachte os in het Louvre toont dit aan — is voortreffelijk.

Het succes schijnt echter matig, de aanmoediging, voor jeugdige kunstenaars zoo noodig, afwezig te zijn geweest.

Het is dan ook meer 't portret, waar Allebé zijn gaven later aan wijdde, en tot zijn beste behooren dan zeker mede: die van

Van Santen Kolff, van P. F. Greive en Douwes Dekker.

„Maar dan zijn portretten (schrijft Veth). Daarin ziet men zijn talent voor warme exactheid van weergave, zijn psychologisch indenkingsvermogen, zijn beeldende kracht en zijn zuiveren smaak wel zoo gelukkig mogelijk samengaan.”

Deze portretten, die bij een technisch volkomen beheersching der materie kracht en persoonlijkheid hebben, mogen wij wel als zeldzame voorbeelden in de geschiedenis der steendrukkunst blijven beschouwen. Zij toonen aan wat in dit procedé te bereiken is, maar ook hoe een technische geschooldheid noodig is om tot een dergelijk resultaat te kunnen komen. Juist in dezen tijd lijkt het mij noodig om op het werk van een zoo serieus en conscientieus kunstenaar als Allebé te wijzen, daar men thans meer dan ooit geneigd is degelijke métier-kennis en kunstenaarschap onvereinigbaar te achten.

* * *

Dit jaarboekje staat met een In Memoriam Van Hoytema, door J. G. Veldheer, en een bespreking van S. Moulijns bijdragen over de geschiedenis der steendrukkunst in Oude Kunst, door C. Veth, geheel in 't teeken der lithografie.

Met genoegen vernemen wij uit het laatste, dat Moulijns artikelen als boekje zullen verschijnen, zoodat wij dus gelegenheid zullen hebben er nader op terug te komen.

R. W. P. JR.

AMSTERDAMSCHE STADSGEZICHTEN.

De kunsthandel Walrecht te 's Gravenhage brengt een eerste tentoonstelling van werk van een nieuweling, J. Teixeira de Mattos, een verzameling potlood- en krijtteekeningen, de meeste naar Amsterdamsche stadsgezichten, eenige ook van stillevens en zelfportretten. Dit werk kenmerkt zich nog